

Titel

Routekaart voor een programma Hart van Voorthuizen.

Voorstel besluit

Voorstel aanpassing gevraagde beslispunten:

1. Kennis te nemen van de *Routekaart voor een programma Hart van Voorthuizen*;
2. Voor het opstellen van een nieuwe centrumvisie een aanvullend bedrag van € 35.000,-- beschikbaar te stellen en dit bedrag te dekken door verlaging van de incidentele begrotingsruimte in 2020;
3. Dit bedrag door de raad te laten autoriseren via de maandrapportage (rubriek F);
4. Gezamenlijk met stakeholders tot een opdrachtformulering te komen voor de centrumvisie;
5. De routekaart en dit besluit ter kennisname naar de raad te sturen middels plaatsing in rubriek B van de ingekomen stukken.

1. Inleiding

Onlangs is de nieuwe (westelijke) Rondweg Voorthuizen geopend. Het verkeer hoeft van nu niet meer dwars door het dorp te rijden. Dit betekent dat de functie van de wegen in het dorp verandert. Ook voor het centrumgebied van Voorthuizen zal het nodige veranderen. De opgave zal zijn om het centrum van Voorthuizen bereikbaar te houden voor bewoners, toeristen, leveranciers etc. Tegelijkertijd ontstaan er volop kansen om de verkeersveiligheid, het verblijfsklimaat, de toegankelijkheid, het evenementen- en voorzieningenaanbod etc. te versterken.

Onder leiding van Plaatselijk Belang Voorthuizen is door de bewoners van Voorthuizen in 2017 een dorpsvisie opgesteld. Bij dit visietraject waren veel inwoners, jong en oud, betrokken. Het resultaat mag er zijn en is door de gemeenteraad van Barneveld omarmd. Helaas heeft dit nog niet geleid tot uitvoering van de plannen. De bewoners ervaren de afgelopen periode als 'stroperig' en 'moeizaam'.

Hoewel Voorthuizen een aantrekkelijk dorp is, zijn er ook verschillende opgaven. Deze hebben zowel betrekking op (inrichting van) de openbare ruimte als een toekomstbestendige voorzieningestructuur.

De gemeente wil gelet op bovenstaande nu samen met bewoners en ondernemers uit Voorthuizen aan de slag met een integrale, programmatische aanpak. Daartoe zal in eerste instantie een nieuwe centrumvisie moeten worden opgesteld waarin de onderwerpen verkeer, economisch functioneren centrum en ruimtelijke kwaliteit op een integrale manier worden afgewogen. De Dorpsvisie bevat belangrijke input voor de uitwerking van het programma.

2. Beoogd effect

Een eigentijds, karakteristiek en levendig centrumgebied voor Voorthuizen in 2025.

3. Argumenten

3.1.1 *Centrumvisie als inhoudelijk kompas.*

Het centrum van Voorthuizen vervult een belangrijke rol in de vitaliteit, leefbaarheid en sociale cohesie van Voorthuizen. Door deze opgaven is het centrum een zeer dynamisch gebied. Om daar op een juiste manier sturing aan te geven, is een nieuwe toekomstbestendige Centrumvisie Voorthuizen nodig. Er zijn vanuit de bewoners en ondernemers diverse ideeën en initiatieven om het centrumgebied te versterken. Door Plaatselijk Belang Voorthuizen is twee jaar terug een Dorpsvisie ontwikkeld. Deze vormt weliswaar de basis voor de centrumvisie, maar kent onvoldoende focus (geheel Voorthuizen) en is nog onvoldoende concreet (inhoudelijk, organisatorisch en financieel) om direct mee aan de slag te gaan. Aspecten als verkeer parkeren en groen zijn belangrijke elementen waar een concrete visie op ontwikkeld moet worden. Door de aanleg van de Rondweg zal de verkeersdruk in het centrum verminderen, waardoor kansen ontstaan voor herinrichting van de Hoofdstraat en het vergroten van de verblijfskwaliteit.

3.1.2 *Programmatische aanpak vereist focus.*

We gaan programmatisch werken. Eén van de kenmerken van programmatisch werken is dat keuzes worden gemaakt over de reikwijdte van het programma. Geconcentreerde inzet van capaciteit en middelen vergroten nu eenmaal de kans op succes. We richten ons dan ook met deze aanpak op het centrumgebied van Voorthuizen.

3.2/3.3. *Voor het opstellen van de centrumvisie is aanvullend budget noodzakelijk.*

Binnen de bestaande begroting zijn geen financiële middelen opgenomen voor de uitvoering van de programmatische aanpak van het centrum van Voorthuizen. Centraal in de programmatische aanpak staat het opstellen van een nieuwe centrumvisie. Voor het opstellen van deze centrumvisie is een bedrag van

€ 25.000,-- nodig. Aanvullend zal op een aantal onderdelen extra ambtelijke capaciteit nodig zijn om de planvorming te begeleiden. Hiervoor is een aanvullend budget van € 25.000,-- noodzakelijk, waardoor de totale plankosten op € 50.000,-- komen. Aangezien de actualisatie van de detailhandelsvisie voor Voorthuizen ook voor 2020 gepland is en dit onderdeel zal uitmaken van de nieuwe centrumvisie, is het voorstel om de dekking voor een deel uit het daarvoor gereserveerde bedrag te laten bestaan (€ 15.000,-- ten laste van de post 6012 "promotie economische bedrijvigheid" van de bestaande begroting). Voorgesteld wordt om het resterende bedrag van € 35.000,-- middels een verlaging van de incidentele begrotingsruimte beschikbaar te stellen.

3.4 *Co-creatie.*

We streven naar een traject met bewoners en ondernemers zo hoog mogelijk op de participatieladder (co-creëren). We benutten daarbij optimaal de bestaande ondernemers- en bewonerscollectieven (Ondernemers Vereniging Voorthuizen, Plaatselijk Belang Voorthuizen, Wijkplatform Centrum Voorthuizen etc.). Hierbij past ook het opstellen van een gezamenlijke opdrachtformulering voor de door een extern bureau op te stellen centrumvisie.

4. Kanttekeningen

4.1 *Programmatische aanpak vraagt brede inzet van de gemeentelijke organisatie.*

In een gemeentelijk programmateam komen alle disciplines samen die nodig zijn voor deze opgave. Het team wordt aangestuurd door een programmanager. Deze is verantwoordelijk om het opdracht binnen de door de in te richten stuurgroep vastgestelde kaders te realiseren. De programmanager zal komende jaar twee - drie dagen in de week met deze opdracht bezig zijn. Voor de teamleden is het uitgangspunt een 0,5 -1,0 dag (afhankelijk van de aard en omvang van de opgave) in de week. Het managementteam heeft aangegeven dat bij een aantal van de benodigde disciplines capaciteitsproblemen spelen waardoor de benodigde inzet niet volledig kan worden geleverd. In overleg is besloten om bij knelpunten extra inhuur te plegen zodat de planvorming geen verdere vertraging oplevert.

4.2 *Relatie met andere initiatieven*

In Voorthuizen spelen de komende jaren diverse ontwikkelingen, ook buiten het centrumgebied. Deze ontwikkelingen zullen niet vanuit het programma worden aangestuurd. Dit betreft onder meer het bewonersinitiatief voor de Groene Slinger, waarvoor een apart voorstel is ontwikkeld. Voor dit traject zal een aparte gemeentelijk projectleider worden aangewezen die de verdere planvorming en -uitvoering zal begeleiden.

4.3 *Governance moet nader worden uitgewerkt*

Het idee is om bewoners en ondernemers zich door de bestaande ondernemers- en bewonerscollectieven te laten vertegenwoordigen in een in te richten stuurgroep. De exacte rol- en verantwoordelijkhedenverdeling tussen alle bij het programma betrokken partijen zal worden uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma dat onderdeel zal uitmaken van de centrumvisie.

5. Financiën

Het opstellen van de visie inclusief het extern begeleiden van de planvorming kost € 50.000,-- . Binnen de bestaande begroting is een bedrag van € 15.000,-- beschikbaar voor het opstellen van een detailhandelsvisie voor Voorthuizen (was al gepland). Voor het resterende bedrag van € 35.000,-- is het noodzakelijk dat er aanvullend budget beschikbaar wordt gesteld.

6. Uitvoering

Er zijn de komende jaren vele zaken die moeten worden opgepakt. Kernproduct is echter de centrumvisie. Voorgesteld wordt om de *Routekaart voor een programma Hart van Voorthuizen* na bestuurlijke vaststelling - en het informeren van de raad over de beoogde aanpak en het voorstel voor de Groene Slinger - te bespreken met PBV, OVV en wijkplatforms. En vervolgens aan de hand van deze gesprekken een vervolgbijeenkomst te beleggen om te komen tot een gezamenlijke opdrachtformulering van de Centrumvisie.

Activiteit	Planning	Betrokkenen
Bespreken Routekaart en vervolgproces met bewoners- en ondernemers Voorthuizen	Maart 2020	PBV, OVV, bewonersplatform en gemeente
Opstellen opdrachtformulering centrumvisie	Februari 2020	PBV, OVV, bewonersplatform en gemeente
Opstellen Centrumvisie (inclusief uitvoeringsprogramma en uitgewerkte governance)	Maart - juni 2020	PBV, OVV, (overige) bewoners en ondernemers, gemeente

7. Bijlagen

1. Routekaart voor een programma Hart van Voorthuizen

Routekaart voor een programma Hart van Voorthuizen

Programmateam Voorthuizen

Aanleiding

Waarom nu aan de slag met het hart van Voorthuizen?

Rondweg Voorhuizen

Onlangs is de nieuwe (westelijke) Rondweg Voorthuizen feestelijk geopend. Het verkeer hoeft van nu niet meer dwars door het dorp te rijden. Dit betekent dat de functie van de wegen in het dorp veranderen. Maar voor het centrumgebied van Voorthuizen zal het nodige veranderen. De opgave zal zijn om het Hart van Voorthuizen bereikbaar te houden voor bewoners, toeristen, leveranciers etc. Tegelijkertijd ontstaan er volop kansen om de verkeersveiligheid, het verblijfsklimaat, de toegankelijkheid, het evenementen- en voorzieningenaanbod etc. te versterken.

Dorpsvisie

Onder bezielende leiding van Plaatselijk Belang Voorthuizen is door de bewoners van Voorthuizen in 2017 een dorpsvisie opgesteld. Bij dit visetraject waren veel inwoners, jong en oud, betrokken. Het resultaat mag er zijn er is door de gemeenteraad van Barneveld omarmd. Helaas heeft dit nog niet geleid tot uitvoering van de plannen. De bewoners ervaren de afgelopen periode als 'stroperig' en 'moeizaam'. De gemeente wil met deze nieuwe aanpak aan de slag, versnelling aanbrenge en als partner optreden voor bewoners en ondernemers van Voorthuizen. Samen aan de slag voor een nog aantrekkelijker Hart van Voorthuizen! De Dorpsvisie is voor alle belanghebbenden in de uitwerking van de plannen richtinggevend.

Toegankelijk
Saamhorigheid
Sportief
Betrokken
stuvrij
Groei
kleinschalig

Inleiding

01

Hart van Voorthuizen: pleisterplaats voor inwoner en toerist!

Een rijke geschiedenis

Voorthuizen had van oudsher een bijzondere functie. Door de centrale ligging was het een stopplaats voor veel handelsreizigers. De betekenis van de naam Voorthuizen ('doorwaadbare plaats in een beek') is veelzeggend. Kaarten uit de 17e en 18e eeuw laten zien, dat Voorthuizen bij een knooppunt van minstens 6 wegen lag. Tapperijtjes en uitspanningen om te overnachten waren in overvloed in het dorp aanwezig. Ook Lodewijk Napoleon Bonaparte, de voormalige Koning van Holland en broer van keizer Napoleon I, heeft in Voorthuizen overnacht. Hij heeft de klinkerweg Apeldoorn-Amersfoort laten aanleggen, voor een betere bereikbaarheid van Paleis Het Loo. Dit is ook de reden dat de Franse lelie vandaag de dag nog steeds is terug te vinden in de bestrating van het Bunckmanplein en de dorpsvlaggen!

Voorthuizen: top wonen en recreëren in het groen

Vandaag de dag is Voorthuizen nog steeds een aantrekkelijk, levendig en gastvrij dorp. Met veel groen en gelegen aan de westelijke rand van de Veluwe. Niet verwonderlijk dat net als in het verleden het dorp nog veel mensen van buitenaf trekt. In de zomer verdriedubbeld het inwoneraantal door toeristen uit binnen- en buitenland. Voorthuizen staat dan ook bekend als toeristendorp ('poort van de Veluwe')!

Rijk aan waarden en sterke sociale cohesie

De kernwaarden zijn behouden gebleven

Voorthuizen staat nog steeds bekend om haar actieve, ondernemende bevolking die gastvrijheid, vriendelijkheid, saamhorigheid en tolerantie hoog in het vaandel heeft staan. Centraal gelegen aan de westelijke zijde van de toeristische topregio de Veluwe. Niet verrassend dat toeristen, waarvan veel woonachtig zijn in het drukke westen van ons land, Voorthuizen goed weten te vinden! Mede dankzij haar kernwaarden en ruimtelijke (omgevings)kwaliteiten.

Sterke gemeenschapszin

Door de gunstige ligging ten opzichte van werk en natuur en een actieve lokale bevolking is Voorthuizen een dorp met veel mogelijkheden. Het dorp is in trek bij mensen van buitenaf om te wonen en te recreëren. De inwoners en lokale ondernemers nemen het voortouw bij allerlei lokale ontwikkelingen en activiteiten. Voor de gemeente is het belangrijk om samen met de lokale bevolking te zorgen voor een evenwichtige balans tussen economische groei, toerisme, lokale identiteit en leefbaarheid. Door het ondersteunen van burger- en ondernemersinitiatieven, het actief betrekken en ondersteunen van inwoners en ondernemers bij visie- en uitvoeringstrajecten en het bewaken van de samenhang tussen allerlei initiatieven - dit vereist gemeentelijke regie - kan de vitaliteit nog verder worden versterkt.

Maar kent ook uitdagingen!

Er zijn verschillende opgaven, mede door diverse maatschappelijke trends en ontwikkelingen. Dorpscentra hebben het in het algemeen niet makkelijk. Compact, compleet en comfortabel. Dat is de uitdaging voor hedendaagse dorpscentra. Dit geldt ook voor het centrumgebied van Voorthuizen. De winkelvoorzieningen zoveel mogelijk bij elkaar, een voorzieningenaanbod en evenementen-kalender die (nog) meer inspelen op inwoners en toeristen, een markt die met omliggende winkels en horeca een geheel vormt en die elkaar versterken, aantrekkelijke looproutes, een karakteristiek openbaar gebied met veel groen (Veluwe als groene verbinding terug in dorp). Een gebied met volop ruimte om elkaar te ontmoeten en te bewegen. En uiteraard geldt ook voor Voorthuizen dat het centrumgebied moet inspelen op klimaatveranderingen ter voorkoming van bv. wateroverlast.

Dit is ook de reden dat de gemeente de komende jaren anders (lees programmatisch) met inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden gaat samenwerken. Een werkwijze die stuurt op samenhang en resultaat, maar tegelijkertijd kan inspelen op nieuwe ontwikkelingen. En die bij de verdere planvorming zoveel mogelijk aanhaakt op de door de inwoners van Voorhuizen ontwikkelde Dorpsvisie. Deze Dorpsvisie heeft overigens betrekking op geheel Voorthuizen, terwijl voorliggende aanpak zich richt op het centrumgebied.

De Dorpsvisie vormt de basis voor een programmatische aanpak

De bewoners van Voorthuizen hebben een Dorpsvisie opgesteld met veel ideeën om - vanuit de kernwaarden - de huidige de levendigheid en het groene en gastvrije karakter van hun dorp te versterken. Uiteraard met behoud van de (verkeers)veiligheid en bereikbaarheid. De ideeën voor het centrumgebied moeten nu echter op haalbaarheid worden getoetst, worden geprioriteerd en vervolgens uitvoeringsgereed worden gemaakt.

02

Eerste ideeën voor
een programma

Samen werken aan een programma Hart van Voorthuizen

Dit document betreft de routekaart om tot een programmatische aanpak te komen voor het centrumgebied van Voorthuizen. Niet meer en niet minder! In dit hoofdstuk komen de eerste ideeën voor een integraal programma aan bod.

Ambities, opgaven, strategieën, maatregelen en doelen zijn vooralsnog op hoofdlijnen uitgewerkt en niet in beton gegoten. Het betreft een eerste aanzet die nodig is om de gemeentelijke organisatie voor te bereiden en in te richten op deze nieuwe manier van werken. De Dorpsvisie en de lopende initiatieven/plannen bij de gemeente staan aan de basis van de ideeënvorming. Deze zullen de komende periode in een interactief proces met alle belanghebbenden worden uitgewerkt tot een centrumvisie.

Voorliggend document betreft dus een 'werkdokument' en er is nog volop ruimte om bestaande of nieuwe ideeën in het (uiteindelijke) programma op te nemen. Een werkwijze die ook recht doet aan - het intensieve proces van - de Dorpsvisie én de kracht en energie die in de samenleving van Voorthuizen volop aanwezig is (zie figuur 1).

In de aanpak worden ten behoeve van de samenhang drie inhoudelijke pijlers onderscheiden: (1) **Levendig centrum**, (2) **Aantrekkelijk verblijfsgebied** en (3) **Bereikbaar centrum**.

Activiteiten in deze pijlers moeten eraan bijdragen dat het dorpshart van Voorthuizen in 2025 eigentijds, karakteristiek en levendig is.

Een brandingsstrategie moet de unieke kwaliteiten van Voorthuizen beter voor het voetlicht brengen.

Figuur 1: Vitaliteitsmodel dorpen

Toelichting model:

Het ene dorp is het andere niet. Maatwerk is dus geboden. Het 'model dorpsvitaliteit' biedt hiervoor uitkomst (fig. 1). Uit recent onderzoek blijkt dat dorpen met een sterke sociale cohesie het meest vitaal zijn. Ook de meest fraaie dorpen, in termen van groen, natuur en rust, zijn over het algemeen vitaal. Door in-migratie is in deze laatste type dorpen veel kennis en kunde aanwezig. Dit komt de zelfredzaamheid van een dorp vaak ten goede. De dorpen waar beide factoren ontbreken zijn kwetsbaar en hebben vaak moeite nieuwe initiatieven te ontplooiën.

Om aan te kunnen tonen wat er van een dorpsgemeenschap verwacht kan worden en wat de rol van een gemeente hierbij moet zijn, is het belangrijk om inzicht te krijgen in de sociale en ruimtelijke structuur van een dorp. Het model kan dit objectief en gebaseerd op data (o.a. KvK, CBS, Leefbarometer, RIVM, RCE, Kiesraad en Politie Data) inzichtelijk maken. Dit geeft veel inzicht in de potentie van een dorp.

Ambitie Hart van Voorthuizen 2025

Een eigentijds, karakteristiek en levendig centrumgebied dat van Voorthuizen een hedendaagse pleisterplaats maakt voor bewoners en bezoekers die willen onthaasten en ieder seizoen optimaal willen genieten van de voorzieningen, natuur en vele recreatiemogelijkheden in het dorp en de toeristische topregio de Veluwe. Dit betekent een (1) **levendig centrum** met passende en bij elkaar gelegen voorzieningen, aantrekkelijke woonmilieus, plekken om elkaar te ontmoeten en volop onderscheidende evenementen en een (2) **aantrekkelijk verblijfsgebied** met veel groen, karakteristieke inrichtingselementen, een verkeersveilige en aan de klimaatverandering aangepaste openbare ruimte en beeldbepalende gebouwen en een (3) voor bewoners en toeristen **bereikbaar centrum**

Mogelijke doelen pijler 1: Levendig centrum

- Meer bezoekers centrum
- Langere verblijfsduur inwoners en toeristen
- Meer bestedingen (hogere koopkrachtbinding en -toevloeiing) inwoners en toeristen
- Aantrekkelijke pleinen en terrassen en andere ontmoetingsplekken
- Gevarieerd en omvangrijk evenementen-aanbod gericht op inwoners en/of toeristen
- Toevoegen van aantrekkelijk, comfortabel wonen in het centrum van Voorthuizen

Mogelijke doelen pijler 2: Aantrekkelijk verblijfsgebied

- Aantrekkelijk (minder stenig) verblijfsklimaat
- Aantrekkelijke en logische looproutes met mogelijkheden om bv. rondjes, achtjes etc. te lopen
- Karakteristieke openbare ruimte en bebouwing die aansluiten op DNA/historie van Voorthuizen
- Ruimtes om te ontmoeten en te bewegen
- Een aan klimaatverandering aangepaste openbare ruimte

Mogelijke doelen pijler 3: Bereikbaar centrum

- Goede bereikbaarheid centrumgebied
- Voldoende parkeermogelijkheden voor (centrum) bewoners en bezoekers
- Goede laad- en losmogelijkheden
- Verkeersveilig en toegankelijk (ook voor minder validen) centrumgebied
- Versterken van verbinding tussen knooppunten in het dorp
- Het ontwikkelen van een opstappunt naar diverse activiteiten in de omgeving

Mogelijk doel pijler 4: Gebiedsbranding en het verhaal van Voorthuizen

- Benutten unieke kwaliteiten van Voorthuizen om beter in te spelen op behoeften en wensen bewoners en nieuwe doelgroepen

Eerste aanzet uitwerking pijler 1: Levendig centrum

Strategie	Mogelijke maatregelen	Dashboard
<ul style="list-style-type: none">▪ Ontwikkelen visie op een compact en herkenbaar centrumgebied (het 'hartje')	<ul style="list-style-type: none">➤ Herijken ruimtelijk economische visie op centrumgebied a.h.v. een op te stellen integrale centrumvisie. In deze visie komen alle vragen, ideeën, aandachtspunten aan bod rond voorzieningen, economie, bereikbaarheid, duurzaamheid, wonen en verkeer en worden ambities ruimtelijk verbeeld➤ Verplaatsingsmogelijkheden MKB analyseren➤ Opstellen leegstandaanpak / acquisitieplan➤ Aanjagen ontwikkelingen op locaties Albert Heijn (vooralsnog 'on hold'), Jumbo, Nissan-garage, Bunckmanplein en Smidsplein	<ul style="list-style-type: none">➤ Meer levendigheid en bezoekers centrumgebied➤ Geen eenzijdige bewinkeling Hoofdstraat➤ Geen winkels oostzijde Bunckmanplein➤ Minder leegstand➤ Oplevering centrumvisie maart 2020➤ Oplevering leegstandsaanpak/acquisitieplan 4^e kwartaal 2020
<ul style="list-style-type: none">▪ Optimaliseren / completeren van het voorzieningenaanbod in het centrumgebied	<ul style="list-style-type: none">➤ Ontwikkelen visie op hoe het voorzieningenaanbod kan worden versterkt (versterken van uniciteit/aantrekken recreatieve winkelfuncties en ambachten, assortimenten beter afstemmen op toeristen en recreatie. Dit betreft een onderdeel van de centrumvisie➤ Uitbouwen evenementenbeleid toeristisch seizoen➤ PvA verbeteren weekmarkt	<ul style="list-style-type: none">➤ Assortimenten) ondernemers sluiten nog beter aan op behoeften van bewoners en toeristische bezoekers➤ Versterken van de synergie tussen centrumfuncties (winkels, horeca, markt, diensten)➤ Weekmarkt en winkels/horeca versterken elkaar➤ Oplevering 4^e kwartaal 2019 evenementenkalender 2020➤ Oplevering centrumvisie 1^e kwartaal 2020➤ Oplevering PvA weekmarkt 2e helft 2020

Eerste aanzet uitwerking pijler 1: Levendig centrum

Strategie	Mogelijke maatregelen	Dashboard
<ul style="list-style-type: none">▪ Bevorderen van de leefbaarheid en het ontmoeten ▪ In het centrumgebied toevoegen van circa 150-200 woningen die bijdragen aan gevarieerd aanbod: huur en koop, verschillende prijsklassen. Vooral gericht op 1-2 persoonshuishoudens. Zowel wonen boven winkels, maar ook solitaire woongebouwen, accent op appartementen.	<ul style="list-style-type: none">➤ Ontwikkelen visie op (stimuleren) ontmoetingsfuncties en commerciële en maatschappelijke activiteiten als onderdeel van de centrumvisie ➤ Uitvoeren Woonvisie 2017➤ Stimuleren locatieontwikkelingen in centrumgebied Voorthuizen door in centrumvisie potentiële woningbouwlocaties op te nemen➤ Stimuleren functiemenging ook op complexniveau	<ul style="list-style-type: none">➤ Perron 16➤ Oplevering centrumvisie 1^e kwartaal 2020➤ Oplevering (maatschappelijk) activiteitenprogramma 1^e helft 2020 ➤ Meer draagvlak voor centrumvoorzieningen➤ Meer functiemenging➤ Faciliteren van de vraag naar aanbod voor o.a. ouderen als ook 1-2 persoonshuishoudens tot 65 jaar➤ Meer variatie en hogere kwaliteit woningaanbod in centrumgebied (bv. randstedelijk versus traditioneel)➤ Oplevering centrumvisie 1^e kwartaal 2020➤ Oplevering Inbreidingsplannen, overkoepelend ontwerpplan en beeldkwaliteitsplan centrumgebied eind 2020

Eerste aanzet uitwerking pijler 2: Aantrekkelijk verblijfsgebied

Strategie	Mogelijke maatregelen	Dashboard
<ul style="list-style-type: none">▪ Creëren van een aantrekkelijke, groene, karakteristieke / authentieke en duurzame openbare ruimte die (het) verblijven, ontmoeten en bewegen stimuleert ▪ Flexibel gebruik kunnen maken van de (beperkt) beschikbare ruimte ▪ Goed beheer openbare ruimte	<ul style="list-style-type: none">➤ Herinrichtingsplan openbaar gebied centrum als onderdeel van de centrumvisie ➤ Afspraken over gebruik openbare ruimte met belanghebbenden ➤ Ontwikkelen integraal beheerplan met belanghebbenden	<ul style="list-style-type: none">➤ Aantrekkelijk verblijfsgebied met karakteristieke (Veluwe, cultuur-historie etc.) elementen➤ Groenstructuur die centrum verbindt met omgeving➤ Aantrekkelijke en logische looproutes met mogelijkheden om bv. rondjes, achtjes etc. te lopen➤ Karakteristieke openbare ruimte dat aansluit op DNA/historie van Voorthuizen➤ Volop ruimte voor terrassen➤ Enkele plekken om te bewegen/sporten (bv. locaties bos en kerk e.o.)➤ Doorwaadbare plek (knipoog naar historie)➤ ‘Werk met werk’ maken (rioleringsplan, vervangen asfalt)➤ Oplevering centrumvisie 1^e kwartaal 2020 ➤ Gemeenschappelijk terrein voor markt en evenementen➤ Oplevering afsprakenkader gebruik openbare ruimte 2^e helft 2020 ➤ Schoon, heel en veilig➤ Oplevering beheerplan centrumgebied 2^e helft 2020

Eerste aanzet uitwerking pijler 2: Aantrekkelijk verblijfsgebied

Strategie	Mogelijke maatregelen	Dashboard
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bevorderen gezonde leefomgeving ▪ Realiseren van een klimaatbestendig centrumgebied 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stimuleren sporten en bewegen door activiteiten en ruimtes om te bewegen te realiseren ➤ Realiseren goede (e-)fiets- en OV-verbindingen met andere kernen ➤ Basis Riolerings Plan (BRP) Voorthuizen als onderdeel van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) ➤ Plan van Aanpak Klimaatadaptie ➤ Ontwikkelen visie op klimaatbestendig centrumgebied als onderdeel van de centrumvisie ➤ Starten (kleinschalige) innovatieve pilots 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rookvrije omgeving ➤ Beweegvriendelijke omgeving ➤ Scheiden van wonen en verkeer ➤ Functiemenging ➤ Actief vervoer (lopen en fietsen) is standaard ➤ Binnenklimaat gebouwen is prettig, veilig en gezond ➤ Oplevering centrumvisie 1^e kwartaal 2020 ➤ Meervoudig grondgebruik / verticale benadering vanuit de grond ➤ Geen wateroverlast (droge voeten) ➤ Voldoende groen en water om hittestress tegen te gaan ➤ Groene gevels ➤ Elektrische laadpalen ➤ Voldoende betaalbare levensloopbestendige woningen ➤ Oplevering BRP Voorthuizen eind 2019 en GRP in 2021. Uitvoering beide plannen 2021-2026. Fasering kan worden aangepast op centrumplan Voorthuizen ➤ Oplevering Plan van Aanpak Klimaatadaptie medio 2019. Betreft stappenplan voor gemeentelijke organisatie hoe om te gaan met klimaatadaptatie. ➤ Oplevering centrumvisie 1^e kwartaal 2020 ➤ Start duurzaamheidspilots 2020 (financiering aandachtspunt) ➤ Inrichtingsplan openbare ruimte 2^e helft 2020

Eerste aanzet uitwerking pijler 3: Bereikbaar centrum

Strategie	Mogelijke maatregelen	Dashboard
<ul style="list-style-type: none">▪ Ontwikkelen visie op functie Hoofdstraat in verband met nieuwe Rondweg en hiermee samenhangend visie op parkeren, laden/lossen en bevoorraden in het centrumgebied (middellange termijn)	<ul style="list-style-type: none">➤ Overzicht verkeermaatregelen en aandachtspunten Voorthuizen (inclusief centrum) komende jaren➤ Voorstel afwaardering wegen als uitwerking van de samenwerkings-overeenkomst met de provincie over de afwaardering va wegen i.v.m. de nieuwe Rondweg➤ Visie op verkeer / bevoorrading / toegankelijkheid / bereikbaarheid etc. als onderdeel van de centrumvisie➤ Verkeerscirculatieplan voor heel Voorthuizen	<ul style="list-style-type: none">➤ Beantwoording kernvraag: wel of geen doorgaand verkeer door centrum➤ Goede verkeerscirculatie in het dorp met volgende uitgangs-/aandachtspunten:<ul style="list-style-type: none">▪ goed doorstroming in- en uitgaand verkeer (auto, fiets, lopend)▪ minder doorgaand verkeer centrum▪ auto te gast (Hoofdstraat)▪ geen vrachtwagens door centrum▪ voldoende parkeervoorzieningen in zomer in en nabij het centrumgebied▪ tegengaan los 'blik' in openbare ruimte, duidelijk parkeerregime, geen verkeersoverlast door zoekgedrag automobilist➤ Overzicht verkeersmaatregelen en aandachtspunten Voorthuizen september 2019➤ Oplevering raadsvoorstel afwaardering wegen Voorthuizen 2^e helft 2019➤ Oplevering centrumvisie 1^e kwartaal 2020➤ Oplevering verkeerscirculatieplan voor heel Voorthuizen 2^e helft 2020

Eerste aanzet uitwerking pijler 3: Bereikbaar centrum

Strategie	Mogelijke maatregelen	Dashboard
<ul style="list-style-type: none">▪ Versterken van verbinding tussen knooppunten in het dorp en centrumgebied▪ Verbeteren toegankelijkheid centrumgebied▪ Versterken verbinding Voorthuizen en omgeving	<ul style="list-style-type: none">➤ PvA herkenbare looproutes van en naar centrumgebied, onder meer relatie met Groene Slinger➤ Ontwikkelen visie op een toegankelijk centrum als onderdeel van de centrumvisie➤ Opstappunt naar diverse activiteiten in de omgeving	<ul style="list-style-type: none">➤ Aantrekkelijke en herkenbare looproute(s) van centrum naar bv. dorpshuis en vice versa➤ Betere doorstroming centrumgebied➤ ‘Werk met werk’ maken (rioleringsplan, vervangen asfalt)➤ PvA herkenbare looproutes 1^e helft 2020➤ Looproutes geschikt voor mensen met een beperking c.q. die slecht ter been zijn➤ Oplevering centrumvisie 1^e kwartaal 2020➤ Behoud OV-knooppunt➤ Goede fietsverbindingen in het centrum met aansluiting op regionale snelfietsroute (Barneveld – Putten)➤ Voldoende fietsenstallingen➤ Uitbouwen van bestaande ov-knooppunt tot een toeristisch (informatie)knooppunt➤ Oplevering 2^e helft 2019- eind 2021

03

De 4^e pijler van het programma

Eerste aanzet uitwerking pijler 4: Gebiedsbranding en het verhaal van Voorthuizen

Strategie	Mogelijke maatregelen	Dashboard
<ul style="list-style-type: none">▪ Brandingsstrategie gericht op eigen inwoners en het aantrekken van nieuwe doelgroepen (toekomstige bewoners en ondernemers, bezoekers etc.) uitgaande van verhaal en DNA (Betrokken, Vriendelijk, Saamhorig en Tolerant) van Voorthuizen	<ul style="list-style-type: none">➤ Ontwikkelen en vermarkten verhaal van Voorthuizen gebaseerd op historie (postkoetsen, pleisterplaats, Bunckmansage, Lodewijk Napoleon , Apeldoornsestraat. 't Loo, oude jachtwegen Willem III, ontginningsgebied, antroposofische beweging, Voorders (doorwaarbare plaatsen), bereikbaarheid trein), ruimtelijke kwaliteiten (Veluwe, jaarrond 'open' zijn van Voorthuizen Ganzenbeek)	<ul style="list-style-type: none">➤ Verhaal sluit aan op sociale structuur / DNA (Betrokken, Vriendelijk, Saamhorig en Tolerant) van Voorthuizen➤ Oplevering plan gebiedsbranding 2^e helft 2020
<ul style="list-style-type: none">▪ Jaarrond 'open' zijn van Voorthuizen	<ul style="list-style-type: none">➤ Uitbouwen evenementenbeleid toeristisch seizoen	<ul style="list-style-type: none">➤ Evenementen gehele jaar door➤ Oplevering 4^e kwartaal 2019 evenementenkalender 2020

04

Hoe verder?

Hoe willen we gaan (samen)werken?

In dit hoofdstuk komen de eerste ideeën aan bod hoe de gemeente komende jaren wil gaan samenwerken met de ondernemers, bewoners en andere belanghebbenden. De gemeente zal komende jaren intensief met stakeholders aan de slag gaan voor een nog aantrekkelijker Hart van Voorthuizen. Dit vereist vooraf helderheid over de inhoudelijke koers, reikwijdte van het programma, de relatie met andere initiatieven.

Samenwerking vereist ook helderheid over ieders rol en verantwoordelijkheid. De organisatorische uitgangspunten worden hiertoe beschreven. Komende periode zal dit aspect in samenspraak met belanghebbenden nader worden uitgewerkt.

Afgesloten wordt met een eerste doorkijk op volgorde van de verschillende activiteiten en maatregelen. Wat zijn zaken die komend jaar in ieder geval moeten worden opgepakt om een goede basis te leggen voor de programmatische aanpak van het centrumgebied van Voorthuizen?

Hoe willen we gaan (samen)werken?

Centrumvisie als inhoudelijk kompas

Het centrum van Voorthuizen vervult een belangrijke rol in de vitaliteit, leefbaarheid en sociale cohesie van Voorthuizen en is dynamisch. Om daar op een juiste manier sturing aan te geven, is een nieuwe toekomstbestendige Centrumvisie Voorthuizen nodig. Er zijn vanuit de bewoners en ondernemers diverse ideeën en initiatieven om het centrumgebied te versterken. Door Plaatselijk Belang Voorthuizen is twee jaar terug een Dorpsvisie ontwikkeld. Deze vormt weliswaar de basis voor de centrumvisie, maar kent onvoldoende focus (geheel Voorthuizen) en is nog onvoldoende concreet (inhoudelijk, organisatorisch en financieel) om direct mee aan de slag te gaan. Aspecten als verkeer parkeren en groen zijn belangrijke elementen waar een concrete visie op ontwikkeld moet worden. Door de aanleg van de Rondweg zal de verkeersdruk in het centrum verminderen, waardoor kansen ontstaan voor herinrichting van de Hoofdstraat en het vergroten van de verblijfskwaliteit.

Bij de totstandkoming van de centrumvisie speelt het proces en participatie een belangrijke rol. Via een *programma-aanpak* en *co-creatie* streven we naar een samenhangende, gestructureerde werkwijze en een open, interactief (plan)proces.

De centrumvisie moet de gewenste ontwikkelingsrichting aangeven en biedt een toetsingskader voor initiatieven van bewoners, ondernemers en marktpartijen. De centrumvisie zal in een later stadium worden vertaald in de nog op te stellen Omgevingsvisie voor Barneveld.

Hoe willen we gaan (samen)werken?

Afbakening centrumgebied nodig voor vereiste focus

We gaan programmatisch werken. Eén van de kenmerken van programmatisch werken is dat keuzes worden gemaakt over de reikwijdte van het programma. Geconcentreerde inzet van capaciteit en middelen vergroten nu eenmaal de kans op succes. Het idee is om vanuit het 'hart van het dorp' - het feloranje deel van het hart - aan de slag te gaan, daar komen de grootste opgaven én kansen van het dorp samen. De exacte planbegrenzing van het programma wordt aan de hand van dit uitgangspunt na de zomer uitgewerkt.

Relatie met andere initiatieven

In Voorthuizen spelen de komende jaren diverse ontwikkelingen, ook buiten het centrumgebied. Deze ontwikkelingen zullen niet vanuit het programma worden aangestuurd. Dit betreft onder meer het bewonersinitiatief voor de Groene Slinger, waarvoor een apart voorstel is ontwikkeld. Voor dit traject zal een aparte gemeentelijk projectleider worden aangewezen die de verdere planvorming en -uitvoering zal begeleiden.

Hoe willen we gaan (samen)werken?

Ook het afwaarderen van diverse wegen in het Voorthuizen als gevolg van de nieuwe rondweg en/of onderhoud van wegen gelegen buiten het plangebied (bijvoorbeeld het geplande onderhoud aan Apeldoornsestraat tussen de Molenweg en de toekomstige rotonde/aansluiting noordelijke Rondweg) maken niet direct onderdeel uit van het programma.

In gesprek met Plaatselijk Belang Voorthuizen is tegelijkertijd geconstateerd dat het programma vooral met de thema's 'Groen' en 'Hart van Voorthuizen' een sterke overlap kent. Een substantieel deel van de Dorpsvisie zal onderdeel gaan uitmaken van het programma. Bij initiatieven die geen onderdeel zijn van het programma, maar wel deels het centrumgebied doorsnijden (bijvoorbeeld de Groene Slinger) zal de programmanager nadrukkelijk afstemming zoeken met de betreffende projectleider.

Dorpsvisie Voorthuizen	Relatie Programma Hart van Voorthuizen	
	Direct (onderdeel van programma)	Indirect
Thema 1: Meer groen in het dorp		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hoofdstraat ▪ Dorpstuin ▪ Opknappen Molenveen 	<ul style="list-style-type: none"> ★ ★ 	<ul style="list-style-type: none"> ★
Thema 2: Hart van Voorthuizen		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Horeca Bunckmanplein ▪ Tegengaan van leegstand ▪ Bepaalde winkels aantrekken ▪ Schaatsbaan op Bunckmanplein ▪ Behouden oude panden ▪ Opknappen (bv. met kunst) rotonde de Punt ▪ Doorstroom verkeer / verkeersaders, verbeteren bereikbaarheid ▪ Straten en fietspaden toegankelijker maken en opknappen ▪ Verkeersluw dorpshart ▪ Parkeren verbeteren ▪ Geen landbouwverkeer meer door dorp ▪ Zebrapaden, veiligheid 	<ul style="list-style-type: none"> ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ 	

Hoe willen we gaan (samen)werken?

Dorpvisie Voorthuizen	Relatie Programma Hart van Voorthuizen	
	Direct (onderdeel van programma)	Indirect
<p>Thema 3: Actief en Jeugd</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Activiteiten voor kinderen 12-18 jaar ▪ Buitenzwembad ▪ Fietscrossbaan ▪ Voetbalmuur ▪ Multifunctioneel sportveld ▪ Skatebaan ▪ Speelplekken ▪ Kinderboerderij ▪ Discotheek ▪ Trampolineperk 		<ul style="list-style-type: none"> ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★
<p>Thema 4: Cultuur</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Toneel ▪ Bioscoop ▪ Bibliotheek ▪ Inspiratieavonden ▪ Dorpsfeest ▪ Bier- of wijnfeest 	<ul style="list-style-type: none"> ★ ★ 	<ul style="list-style-type: none"> ★ ★ ★ ★ ★ ★

Hoe willen we gaan (samen)werken?

Uitgangspunten

Samengevat worden voor de samenwerking met ondernemers, bewoners en andere belanghebbenden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

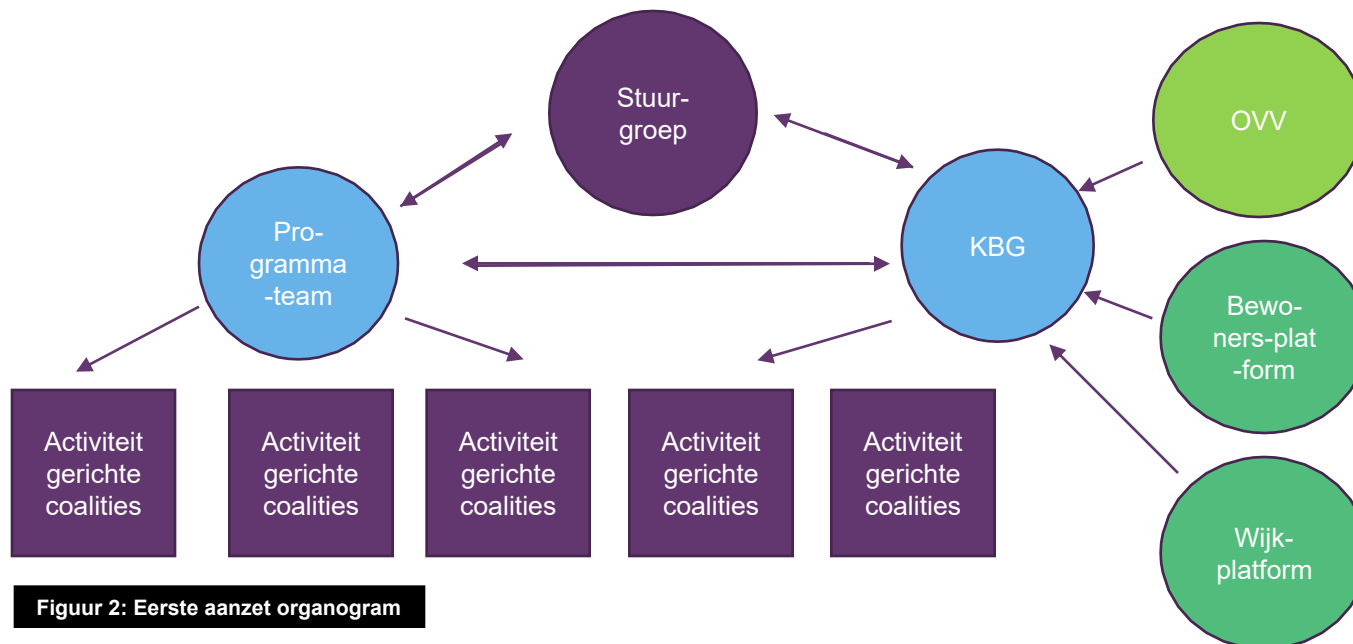
- Heldere afbakening van de reikwijdte van het programma door ruimtelijke begrenzing van het (centrum)gebied
- Gedeeld beeld tussen belanghebbenden over de kernopgaven en ambities voor het centrumgebied
- Een centrumvisie - met de Dorpsvisie als essentieel, richtinggevend document - als heldere, ambitieuze basis voor de aanpak van het centrum van Voorthuizen
- Zo hoog mogelijk op de participatieladder (co-creëren)
- Optimaal benutten van bestaande ondernemers- en bewonerscollectieven (Ondernemers Vereniging Voorthuizen, Plaatselijk Belang Voorthuizen, Wijkplatform Centrum Voorthuizen etc.)
- Toepassen van een programmatische aanpak - met het oog op de complexiteit en samenhang tussen de opgaven, de verschillende belangen in een centrumgebied en de brede wens om (snel) resultaten te boeken - met:
 - ✓ aansprekende ambities en doelen
 - ✓ heldere afspraken over de verantwoordelijkheidsdeling tussen partijen
 - ✓ een organisatorische structuur die resultaatgerichte samenwerking ondersteunt
 - ✓ realistische financiële kaders
 - ✓ een haalbare (activiteiten)planning

Eerste uitwerking beoogde samenwerking op hoofdlijnen

Stuurgroep

Er wordt een **stuurgroep** ingesteld die opdrachtgever is van het programma en verantwoordelijk is voor een succesvolle uitvoering van het programma. De stuurgroep is samengesteld uit bestuurlijk vertegenwoordigers van de gemeente, ondernemers en bewoners. De stuurgroep wordt voorgezeten door de bestuurlijk vertegenwoordiger van de gemeente. De programmanager is secretaris van de stuurgroep.

Figuur 2: Eerste aanzet organogram

Eerste uitwerking beoogde samenwerking op hoofdlijnen

Programmateam

In het gemeentelijk **programmeam** komen alle disciplines samen die nodig zijn voor deze opgave. Het team wordt aangestuurd door de programmanager. Deze is verantwoordelijk om het opdracht binnen de door de stuurgroep vastgestelde kaders te realiseren. De programmanager zal komende jaar twee - drie dagen in de week met deze opdracht bezig zijn. Voor de teamleden is het uitgangspunt een 0,5 -1,0 dag (afhankelijk van de aard en omvang van de opgave) in de week.

De programmamanager stelt voor aanvang van het project een **programmplan** op waarin hij de urenbegroting en de wijze van besturen (o.a. hoe vindt de besluitvorming in de stuurgroep plaats en hoe werken programmeam en klankbordgroep samen) nader uitwerkt.

Klankbordgroep

Er wordt een **klankbordgroep** (6- 8 personen) ingericht bestaande uit vertegenwoordigers van ondernemers en bewoners. Deze klankbordgroep geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het programmeam over de aanpak.

Activiteitgerichte coalities

Kleinere projectgroepen gaan met concrete acties/maatregelen aan de slag. Hiervoor worden deelprojectleiders aangewezen die verantwoording afleggen naar de programmamanager. Afhankelijk van het onderwerp kunnen deze coalities bestaan uit vertegenwoordigers van de gemeente, bewoners en de ondernemers.

Planning

Er zijn de komende jaren vele zaken die moeten worden opgepakt. Kernproduct is echter de centrumvisie. In dit document worden de gemeenschappelijke uitgangspunten rond de drie pijlers bepaald. Inhoud en proces gaan daarbij hand in hand. De centrumvisie biedt de mogelijkheid om vragen die momenteel leven rond het centrumgebied van Voorthuizen in samenhang te bezien en van antwoorden te voorzien. En daarbij samen met de bewoners en ondernemers op te trekken. Kernvraag: wat voor centrum willen de Voorhuizenaren? Belangrijk onderdeel van de visie zal - naast de andere relevante thema's als wonen, duurzaamheid, voorzieningen etc. - zijn een visie op bereikbaarheid. Met de aanleg van de Rondweg ontstaan niet alleen vragen over de bereikbaarheid van Voorthuizen, maar ook nieuwe kansen om het centrumgebied bereikbaarder, veiliger, duurzamer en aantrekkelijker in te richten.

Voorgesteld om voorliggende Routekaart na bestuurlijke vaststelling - en het informeren van de raad over de beoogde aanpak en het voorstel voor de Groene Slinger - te bespreken met PBV, OVV en bewonersplatform. En vervolgens aan de hand van deze gesprekken een vervolgbijeenkomst te beleggen om te komen tot een gezamenlijke opdrachtformulering van de Centrumvisie.

Een belangrijk onderdeel van de visie zal zijn een (financieel) haalbaar uitvoeringsprogramma en een uitgewerkte governance. In deze governance worden rollen en verantwoordelijkheden van bij het programma betrokken partijen nader uitgewerkt. Zo zullen na oplevering van de centrumvisie niet alleen de gezamenlijke ambities helder zijn, maar ook duidelijk worden hoe partijen gaan samenwerken om deze ambities te realiseren.

Activiteit	Planning	Betrokkenen
Behandeling college van B&W van Routekaart voor een programma Hart van Voorthuizen	1 ^e helft oktober	
Bespreken Routekaart en vervolgproces met bewoners- en ondernemers Voorthuizen	1 ^e helft oktober	PBV, OVV, bewonersplatform en gemeente
Opstellen opdrachtformulering centrumvisie	2 ^e helft oktober	PBV, OVV, bewonersplatform en gemeente
Opstellen Centrumvisie (inclusief uitvoeringsprogramma en uitgewerkte governance)	november - maart 2020	PBV, OVV, (overige) bewoners en ondernemers, gemeente